

DECIZIE

02 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Tatiana Răducanu, Sveatoslav Moldovan

examinând recursurile declarate de către Rudenco Serghei, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Moraru Valeriu împotriva lui Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei cu privire la atribuirea dreptului de proprietate și transmiterea în natură a bunului gajat, împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011, prin care cererii de apel nu i s-a dat curs și din 26 ianuarie 2012, prin care cererea de apel depusă de Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei a fost restituită

c o n s t a t ă:

La 03 septembrie 2010 Moraru Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei cu privire la atribuirea dreptului de proprietate și transmiterea în natură a bunului gajat.

În motivarea cererii de chemare în judecată Moraru Valeriu a indicat că în baza contractului din 29 iulie 2008 a acordat lui Toro (Bou) Grigore un împrumut în sumă de 25 000 euro cu termenul limită de restituire până la 29 ianuarie 2009.

Contractul menționat a fost autentificat de notarul privat Tatiana Bejenar.

Pentru asigurarea restituirii în termen a sumei împrumutate, la 29 iulie 2008 a fost încheiat un contract de ipotecă prin care Rudenco Serghei a depus în gaj imobilul ce se află în or. Orhei, str. Nouă, nr. 1 care constă din casa locativă cu suprafața de 82,1 m.p., construcție accesorie cu suprafața de 12,8 m.p., și lotul de teren cu suprafața de 0,0361 ha, cu numerele cadastrale 6401306.046, 6401306.046.01, 6401306.046.02.

Toro (Bou) Grigore la scadența împrumutului nu și-a onorat obligațiunile contractuale privind rambursarea împrumutului și a dobânzii.

Cere, reclamantul Moraru Valeriu să-i fie atribuit dreptul de proprietate și să-i fie transmise în natură bunurile imobiliare ce aparțin lui Rudenco Serghei, gajate prin contractul de ipotecă nr. 8769 din 29 iulie 2008 și anume imobilul ce se află în or. Orhei, str. Nouă, 1 care constă din casa locativă lit. „01” cu suprafața la

sol de 82,1 m.p., construcție accesorie lit.”02” cu suprafața la sol de 12,8 m.p. și lotul de teren cu suprafața de 0,0361 ha, cu numerele cadastrale 6401306.046, 6401306.046.01, 6401306.046.02 și încasarea din contul lui Toro (Bou) Grigore suma de 5 075 euro cu titlu de dobândă de întârziere.

Prin hotărîrea Judecătorei Orhei din 19 mai 2011 cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

S-a transmis în natură lui Moraru Valeriu bunurile gajate a lui Rudenco Serghei conform contractului de ipotecă, atribuindu-i dreptul de proprietate asupra casei locative lit. „01” cu suprafața de 82,1 m.p., construcție accesorie lit. „02” cu suprafața de 12,8 m.p. și lotul de teren cu suprafața de 0,361 ha. cu numerele cadastrale 6401306.046, 6401306.046.01, 6401306.046.02 situate în or. Orhei str. Nouă, nr. 1.

S-a încasat de la Toro Grigore în folosul lui Moraru Valeriu plata dobânzii de întârziere în mărime de 5075 euro sau echivalentul în valută națională la momentul executării hotărîrii.

La 29 iulie 2011 Toro Grigore și Rudenco Serghei au declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe solicitînd să fie scutiți parțial de la achitarea taxei de stat.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 15 noiembrie 2011a admis parțial demersul de scutire de la plata taxei de stat, a stabilit pentru plată taxa de stat în sumă de 4 490 lei ținînd cont că aceștea deja au achitat 510 lei și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei.

S-a acordat lui Toro Grigore și Rudenco Serghei termen pînă la 26 ianuarie 2012 ora 12-00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 4490 lei.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2012 Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă de către Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei din motiv că apelanții nu au prezentat dovada achitării taxei de stat pentru cererea de apel în termenul stabilit.

La 25 iulie 2012 Rudenco Serghei a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011 și din 26 ianuarie 2012, cerînd casarea încheierilor cu pronunțarea unei noi hotărîri de a fi scutit integral de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs Rudenco Serghei a invocat că nu a fost înștiințat de instanța de apel despre data, ora și locul examinării cererii de apel, nu a primit nici încheierea prin care să fie anunțat despre faptul că nu este scutit de plata taxei de stat ce urmează a fi achitată la depunerea cererii de apel.

Indică că este încadrat în cîmpul muncii, însă salariul este de 1800 lei și nu poate acoperi cheltuielile necesare pentru tratamentul mamei pe care o are la întreținere, astfel se află într-o stare materială dificilă.

Mai menționează că despre încheierile instanței de apel din 15 noiembrie 2011 și 26 ianuarie 2012 a aflat la 12 iunie 2012.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd argumentele recursurilor în raport cu circumstanțele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012 este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea acesteia și restituirea pricinii spre rejudecare de la stadia înmînării lui Rudenco Serghei a încheierii din 15 noiembrie 2011 prin care s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat, iar recursul declarat împotriva încheierii din 15 noiembrie 2011 neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din actele pricinii rezultă că la 29 iulie 2011 Toro Grigore și Rudenco Serghei au declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei din 19 mai 2011, solicitînd să fie scutiți parțial de la achitarea taxei de stat.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 15 noiembrie 2011 a admis parțial demersul de scutire de la plata taxei de stat, a stabilit pentru plată taxa de stat în sumă de 4 490 lei ținînd cont că aceștea deja au achitat 510 lei și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei.

Apelanții Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei au fost scutiți parțial de la plata taxei de stat.

S-a acordat lui Toro Grigore și Rudenco Serghei termen pînă la 26 ianuarie 2012 ora 12-00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 4490 lei.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2012 Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă de către Toro (Bou) Grigore, Rudenco Serghei, din motiv că nu a prezentat dovada achitării taxei de stat pentru cererea de apel pînă la data stabilită de către instanță, adică 26 ianuarie 2012.

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011 este legală, iar încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011 s-a acordat lui Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei termen pentru achitarea taxei de stat pînă la 26 ianuarie 2012.

În conformitate cu art. 100 alin. (12) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011 prin care lui Toro (Bou) Grigore și lui Rudenco Serghei li s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat nu a fost înmînată participanților la proces.

Or, la materialele pricinii lipsește o astfel de dovadă.

Omisiunile instanței de apel nu pot fi imputate recurentului Rudenco Sergiu, căruia nu i s-a comunicat conform legislației în vigoare termenul limită de achitare a taxei de stat.

Prin urmare, instanța de apel la 26 ianuarie 2012 neîntemeiat a concluzionat că apelanții și reprezentanții acestora au fost înștiințați legal și din motive necunoscute instanței nu s-au prezentat în ședința de judecată, neprezentând și bonul de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că la materialele dosarului sunt anexate mandatele avocaților Caldîba Vitalie și Valeriu Covas (f.d.98-99).

Mandatele anexate sunt întocmite cu încălcarea pct. 5 și 6 din Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1175 din 21 decembrie 2010 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului, formularul mandatului avocatului este un document de strictă evidență, care confirmă împuternicirile avocatului în instanța de judecată.

În mandatul avocatului Caldîba Vitalie nu sunt indicate împuternicirile acestuia și mandatul nu este semnat de Rudenco Sergiu.

Așadar, temei de a pune la îndoială afirmațiile lui Rudenco Sergiu că cu încheierea din 15 noiembrie 2011 a luat cunoștință la 12 iulie 2012 nu sunt.

Deoarece la actele pricinii nu sunt probe că recurentului Rudenco Sergiu i s-a înmînat copia încheierii din 15 noiembrie 2011 pînă la 12 iulie 2012, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012 încalcă dreptul acestuia la un proces echitabil și accesul liber la justiție.

În acest sens este important a se reține că dreptul de acces la justiție constituie un element inherent al dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încît între părți să se mențină un echilibru corect.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amîne achitarea taxei de stat.

Rudenco Sergiu la cererea de apel nu a anexat nicio probă în acest sens.

Din aceste motive recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011 se respinge.

Or, Rudenco Sergiu nu este lipsit de dreptul de a înainta cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat cu anexarea probelor confirmative în susținerea celor invocate și solicitate.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Rudenco Sergiu împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 26 ianuarie 2012 este întemeiat și necesită să fie admis, cu casarea acesteia și restituirea pricinii pentru rejudecare de la stadia înmînării lui Rudenco Sergiu a încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011, iar recursul împotriva încheierii din 15 noiembrie 2011 este unul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea acesteia.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Rudenco Sergiu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Moraru Valeriu împotriva lui Toro (Bou) Grigore și Rudenco Serghei cu privire la atribuirea dreptului de proprietate și transmiterea în natură a bunului gajat, cu restituirea pricinii la rejudecare de la stadia înmînării lui Rudenco Serghei a încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011 prin care i s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat.

Se respinge recursul declarat de Rudenco Sergiu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011.

Decizia în partea casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012 nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia în partea menținerii încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011 este irevocabilă din momentul emiterii.tgb

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tatiana Răducanu

Svetoslav Moldovan